

Số: 05/2022/QĐST-VDS

TP. Lạng Sơn, ngày 20 tháng 6 năm 2022

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự**

TOÀ ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ LẠNG SƠN, TỈNH LẠNG SƠN

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Hoàng Thị Thanh

Thư ký phiên họp: Bà Lành Thị Thanh Nụ - Thư ký Tòa án

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Lạng Sơn, tỉnh Lạng Sơn tham gia phiên họp: Bà Trần Thị Hoàng Thái - Kiểm sát viên.

Ngày 20 tháng 6 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Lạng Sơn, tỉnh Lạng Sơn, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 34/2022/TLST-VDS ngày 30 tháng 5 năm 2022 về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 05/2022/QĐST-VDS ngày 08 tháng 6 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Trọng H, sinh năm 1961; địa chỉ: Đường N, phường V, thành phố L, tỉnh Lạng Sơn, có mặt.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Anh Nguyễn Minh H, sinh năm 1999. Vắng mặt.
2. Bà Vũ Thị Tư H, sinh năm 1966. Vắng mặt, có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt.
3. Chị Nguyễn Thu H, sinh năm 1990. Vắng mặt, có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt.

Cùng trú tại: Đường N, phường V, thành phố L, tỉnh Lạng Sơn.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 16/5/2022, bản tự khai và lời khai của người yêu cầu, ông Nguyễn Trọng H trình bày:

Ông có người con trai tên Nguyễn Minh H, sinh ngày 28/9/1999. Sau khi sinh Nguyễn Minh H được 1,5 tháng tuổi, thấy Nguyễn Minh H có biểu hiện tím tái, ngưng thở, gia đình đã đưa đến Bệnh viện đa khoa tỉnh Lạng Sơn khám chữa và được kết luận bị "Rối loạn thần kinh thực vật", sau đó gia đình đưa Nguyễn

Minh H đi Viện N ở Hà Nội và nhiều nơi khác điều trị nhưng vẫn không có kết quả. Từ khi sinh ra cho đến nay, anh Nguyễn Minh H không biết nói, không nhận thức được, không nhớ được ai, không nhớ được thứ gì, không biết đói - no, đại tiểu tiện tự do không làm chủ được, vận động, đi lại đều phải có người giúp đỡ, toàn bộ mọi sinh hoạt cá nhân hàng ngày phải có người phục vụ. Nguyễn Minh H chưa từng kết hôn lần nào, không có con đẻ, con nuôi, không có cha mẹ nuôi và không có tài sản riêng. Nay, để thuận tiện trong quá trình thực hiện các giao dịch dân sự liên quan đến việc khám, chữa bệnh cho anh Nguyễn Minh H và thực hiện các giao dịch dân sự khác có liên quan nên ông yêu cầu Tòa án tuyên bố con trai ông là anh Nguyễn Minh H mất năng lực hành vi dân sự.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Vũ Thị Tư H trình bày: Anh Nguyễn Minh H là con trai do bà sinh ra bằng phương pháp gây tê tủy sống. Sau khi sinh được 1,5 tháng tuổi bà thấy anh Nguyễn Minh H có biểu hiện tím tái, ngưng thở, chân tay mềm nhũn không cử động được, gia đình đã đưa đi điều trị nhiều nơi nhưng không có kết quả. Đến khi lớn được 7 đến 8 tuổi, anh Nguyễn Minh H mới bắt đầu cử động được tay chân, nhưng vẫn cần người giúp đỡ, không nhận biết được gì, không biết nói, không tự ăn và sinh hoạt cá nhân được, mọi sinh hoạt đều phải có người phục vụ. Tháng 8 năm 2011 Hội đồng giám định y khoa tỉnh Lạng Sơn kết luận cháu bị sa sút trí tuệ bẩm sinh do bệnh lý não và được hưởng trợ cấp xã hội. Đến tháng 5/2022 Viện pháp y tâm thần trung ương đã kết luận Nguyễn Minh H bị "mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi". Nguyễn Minh H không có cha mẹ nuôi, không có tài sản riêng, sống hoàn toàn phụ thuộc gia đình và hưởng trợ cấp hàng tháng. Do phải chăm sóc anh Nguyễn Minh H 24/24 nên bà xin được vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự và nhất trí với toàn bộ ý kiến, yêu cầu của ông Nguyễn Trọng H.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan chị Nguyễn Thu H trình bày: Chị là chị gái ruột của anh Nguyễn Minh H. Từ nhỏ chị đã thấy bố mẹ thường đưa em trai đi điều trị ở nhiều bệnh viện, nhưng khi đó chị chưa hiểu biết về tình trạng bệnh của anh Nguyễn Minh H. Chị thấy lúc nhỏ anh Nguyễn Minh H người mềm, chân tay không cử động được, không biết nói, không đi lại được. Đến năm lên 10 tuổi, anh Nguyễn Minh H mới tập đi nhưng đến nay vẫn không tự đi được mà luôn phải có người giúp đỡ, không biết nói, không tự ăn uống được, mọi sinh hoạt đều phải có người giúp đỡ. Anh Nguyễn Minh H không có cha mẹ nuôi, không có tài sản riêng, sống hoàn toàn phụ thuộc gia đình. Nay bố chị là ông Nguyễn Trọng H yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Minh H là người mất năng lực hành vi dân sự, chị cũng đồng ý với toàn bộ yêu cầu của ông Nguyễn Trọng H. Do bận đi làm, không thể tham gia phiên họp, nên chị đề nghị Tòa án giải quyết vắng mặt.

Tại bản kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo yêu cầu số 81/KLGĐYC ngày 04/5/2022 của Viện pháp y tâm thần trung ương đã kết luận: *"Tại thời điểm giám định, đối tượng Nguyễn Minh H bị bệnh Chậm phát triển tâm thần nặng kèm theo có tật chứng về tác phong đáng kể đòi hỏi theo dõi hoặc điều trị/Người Động kinh cục bộ. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm*

1992 bệnh có mã số F72.1/G40.2. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi."

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Lạng Sơn phát biểu ý kiến: Tòa án nhân dân thành phố Lạng Sơn đã thụ lý việc dân sự và thực hiện các trình tự, thủ tục giải quyết việc dân sự đúng quy định của pháp luật tố tụng dân sự; đương sự đã thực hiện đúng và đầy đủ quyền và nghĩa vụ của mình. Trên cơ sở các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ và ý kiến của người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, có căn cứ xác định: Anh Nguyễn Minh H từ khi sinh ra cho đến nay không nhận thức được, không biết nói, không biết viết, không tự đi lại hay lao động được, mọi sinh hoạt cá nhân như vệ sinh, ăn uống, tắm rửa đều phải do người khác giúp đỡ. Anh Nguyễn Minh H không có vợ, con, không có cha mẹ nuôi, không có con nuôi, không có tài sản riêng. Căn cứ kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 81/KLGĐYC ngày 04/5/2022 của Viện pháp y tâm thần trung ương đã kết luận: Tại thời điểm giám định, đối tượng Nguyễn Minh H bị bệnh Chậm phát triển tâm thần nặng kèm theo có tật chứng về tác phong đáng kể đòi hỏi theo dõi hoặc điều trị/Người Động kinh cục bộ. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F72.1/G40.2. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Căn cứ Điều 22, Điều 53 Bộ luật Dân sự; khoản 1 Điều 27; Điều 370; 371; 372; 378; 379 Bộ luật Tố tụng dân sự, đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Trọng H, tuyên bố anh Nguyễn Minh H mất năng lực hành vi dân sự; ông Nguyễn Trọng H được miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Lạng Sơn nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết và yêu cầu của đương sự: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án, quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại thành phố Lạng Sơn nên căn cứ khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Lạng Sơn, tỉnh Lạng Sơn. Ông Nguyễn Trọng H là bố đẻ của anh Nguyễn Minh H nên có quyền yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn Minh H mất năng lực hành vi dân sự là phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về việc vắng mặt của những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Bà Vũ Thị Tư H và chị Nguyễn Thu H đều đã có lời khai và có đơn xin giải quyết vắng mặt, việc vắng mặt của họ không ảnh hưởng đến phiên họp. Do vậy, căn cứ khoản 3 Điều 374 Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án tiến hành phiên họp vắng mặt những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan.

[3] Về yêu cầu của người yêu cầu: Căn cứ các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, đơn yêu cầu của người yêu cầu, lời khai của những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan xác định: Anh Nguyễn Minh H là người khuyết tật tâm thần đặc biệt nặng, đã được Ủy ban nhân dân phường V, thành phố L cấp Giấy xác nhận khuyết tật số 25 TP 023 từ ngày 27/8/2013 và được hưởng trợ cấp xã hội theo Quyết định số 966/QĐ-UBND ngày 02/6/2010 của Ủy ban nhân dân thành phố L. Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo yêu cầu số 81/KLGĐYC ngày 04/5/2022 của Viện pháp y tâm thần trung ương, tại phần tóm tắt đã nêu: "Đối tượng tỉnh, thể trạng béo, tiếp xúc kém, gọi hỏi chỉ ú ở đôi lúc la hét lên những từ ngữ không có nghĩa, các năng lực định hướng mất, cảm xúc không đáp ứng với xung quanh, tri giác không đánh giá được do gọi không nói được thành câu từ, tư duy nhịp chậm, không nói thỉnh thoảng tự la hét một mình không rõ nội dung, không đánh giá được hoang tưởng, ám ảnh, định kiến do gọi hỏi không nói được thành câu, từ, hành vi tác phong rối loạn, hai tay múa may vung vẩy vô ý thức, đi lại khó khăn, mọi sinh hoạt cá nhân gia đình phải phục vụ hoàn toàn, trí nhớ, trí tuệ mất không đi học, không biết đọc, viết, không có khả năng ghi nhớ ghi nhận, không có nhận thức và hiểu biết môi trường xung quanh xã hội, không có khả năng, phân tích phán đoán, tổng hợp, chú ý mất tập trung" và Viện pháp y tâm thần trung ương đã kết luận: *"Tại thời điểm giám định, đối tượng Nguyễn Minh H bị bệnh Chậm phát triển tâm thần nặng kèm theo có tật chứng về tác phong đáng kể đòi hỏi theo dõi hoặc điều trị/Người Động kinh cục bộ. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F72.1/G40.2. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi"*. Như vậy, yêu cầu của ông Nguyễn Trọng H đề nghị Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Minh H mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ và được chấp nhận.

[4] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Trọng H là người cao tuổi và có đơn xin miễn nộp tiền lệ phí nên được miễn nộp tiền lệ phí theo quy định tại khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về án phí, lệ phí Tòa án.

[5] Về quyền kháng cáo: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo theo quy định tại Điều 372 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ Điều 22 Bộ luật Dân sự.

Căn cứ khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149; Điều 370; Điều 371; Điều 372; Điều 378; Điều 379 Bộ luật Tố tụng dân sự.

Căn cứ khoản 2 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Trọng H. Tuyên bố anh Nguyễn Minh H, sinh năm 1999; địa chỉ: Đường N, phường V, thành phố L, tỉnh Lạng Sơn mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Trọng H được miễn nộp tiền lệ phí sơ thẩm.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu có mặt có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan vắng mặt có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày Quyết định được niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày ra quyết định. Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày ra quyết định.

Nơi nhận:

- Các đương sự;
- TAND tỉnh Lạng Sơn;
- VKSND TP Lạng Sơn, T. Lạng Sơn;
- Chi cục THADS TP Lạng Sơn, T. Lạng Sơn;
- UBND p. V, TP L, T. Lạng Sơn;
- Lưu hồ sơ;

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Hoàng Thị Thanh